

MÜSLÜMANLARIN SAMİMİYETİ*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn...

l'lemû eyyühe'l-ihvân... Inne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasili ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

أَيُّ مَا رَجَلَ كَسَبَ مَالٍ مِنْ حَلَالٍ ، فَأَطْعَمَ نَفْسَهُ
وَكَسَاَهَا ، فَمَنْ دُونََهُ مِنْ خَلْقِ اللَّهِ ، فَإِنَّهَا لَهُ زَكَاةٌ
؛ وَأَيُّ مَا رَجَلَ مِنْ سُلْمٍ ، لَمْ تَكُنْ لَهُ صَدَقَةٌ ، فَلْيَقُلْ
لِي فِي دَعَائِهِ : اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى عَلِيٍّ مَحْمَدٍ ، عَبْدِكَ ، وَرَسُولِكَ ،
وَصَلِّ عَلَى الْمُرْتَدِّينَ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ، وَالْمُسْلِمِينَ
وَالْمُسْلِمَاتِ ، فَإِنَّهَا لَهُ زَكَاةٌ

(ع. خز. حب. ك. هب. ض. عن أبي سعيد)

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

RE. 180/2 (*Eyyümâ racülün kesebe mâlen min halâlin, feet'ame nefsehû ve kesâhâ, femen dûnehû min halkı'llâhi, feinnehâ lehû zekâtün; ve eyyümâ racülin müslimin, lem tekün lehû sadakatün, felyekul fî duâihî: Allâhümme salli alâ muhammedin abdike ve rasûlike, ve salli ale'lmü'minîne ve'l- mü'minâti, ve'l- müslimîne ve'l-müslimâti, feinnehâ lehû zekâtün.*)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

“—Mefhar-i mevcûdât Muhammed Mustafâ râ salevât!”

[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammed...]

“—Seyyidü's-sâdât Muhammed Mustafâ râ salevât!” [Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammed...]

“—Habîb-i Hüdâ Muhammed Mustafâ râ salevât!

[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammed...]

Cenab-ı Feyyâz-ı Mutlak Hazretleri, iki cihanın serveri, sevgili Peygamberimizin şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

a.Salât ü Selâmın Karşılığı

Ebû Ya'lâ, İbn-i Huzeyme, İbn-i Hibbân, Hâkim, Beyhakî ve Ziyâü'l-Makdîsî, Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹

أَيُّ مَا رَجَلَ كَسَبَ مَالًا مِنْ حَلَالٍ ، فَأَطْعَمَ نَفْسَهُ
وَكَسَاهَا ، فَمَنْ دُونَهُ مِنْ خَلْقِ اللَّهِ ، فَإِنَّهَا لَهُ زَكَاةٌ
؛ وَأَيُّ مَا رَجَلَ مِنْ سُلَيْمٍ ، لَمْ تَكُنْ لَهُ صَدَقَةٌ ، فَلْيَقُلْ
لِفِي دَعَائِهِ : اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى عَلِيٍّ مَحْمُودٍ ، عَبْدِكَ ، وَرَسُولِكَ
وَأَهْلِ بَيْتِهِ ، وَصَلِّ عَلَى الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ ، وَالْمُسْلِمِينَ
وَالْمُسْلِمَاتِ ، فَإِنَّهَا لَهُ زَكَاةٌ

(ع. خز. حب. ك. هب. ض. عن أبي سعيد)

RE. 180/2 (*Eyyümâ racülün kesebe mâlen min halâlin, feet'ame nefsehû ve kesâhâ, femen dûnehû min halkı'llâhi, feinnehâ lehû zekâtün; ve eyyümâ racülün müslimin, lem tekün lehû sadakatün, felyekul fî duâihî: Allâhümme salli alâ muhammedin abdike ve rasûlike, ve salli ale'lmü'minîne ve'l-mü'minâti, ve'l-müslimîne ve'l-müslimâti, feinnehâ lehû zekâtün.*)

(*Eyyümâ racülün kesebe mâlen min halâlin*)
“Herhangi bir adam ki helâlinden bir mal kazanır, (*feet'ame nefsehû ve kesâhâ*) bundan önce kendisi yer ve giyinir; (*femen dûnehû min halkı'llâhi*) sonra da artanı etrafındakilere sarf ederse, (*feinnehâ lehû zekâtün*) bu onun için zekâttır.”

¹ Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.144, no:7175; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.86, no:1231; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.X, s.48, no:4236; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.348, no:1395; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.114; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.529, no:1397; Beyhakî, *Âdâb*, c.III, s.74, no:782; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.261, no:17321; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

(*Ve eyyümâ racûlin müslimin, lem tekün lehû sadakatün*) “Herhangi bir adam ki malı ve sadakası yoktur; (*felyekul fî duâihî*) o da şöyle dua etsin:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ، وَعَبْدِكَ، وَرَسْ وَلِيكَ، وَصَلِّ
عَلَى الْمِ الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمِ الْمُؤْمِنَاتِ، وَالْمِ سَلِمِيْنَ
وَالْمِ سَلِمَاتِ .

(*Allâhümme salli alâ muhammedin abdike ve rasûlike, ve salli ale'lmü'minîne ve'l-mü'minâti, ve'l-müslimîne ve'l-müslimât*)
[Allahım, kulun ve rasûlün Hz. Muhammed'e; mü'min erkek ve mü'min kadınlara, müslüman erkek ve müslüman kadınlara salât eyle...]

(*Feinnehâ lehû zekâtün*) “Bu da o kimsenin zekâtı olur.”

Salât ü selâmla ilgili başka bir hadis-i şerifte Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²

² Ebû Dâvud, *Sünen*, c.I, s.342, no:1047; Neseî, *Sünen*, c.III, s.91, no:1374; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.345, no:1085; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.8, no:16207; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.445, no:1572; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.III, s.118, no:1733; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.III, s.190, no:910; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.413, no:1029; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.I, s.216, no:589; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.II, s.253, no:8697; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.17; Beyhakî, *Şuabü'l- İman*, c.III, s.109, no:3029; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.248, no:5789; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.519, no:1666; Şeybânî, *el-Ehad ve'l-Mesânî*, c.III, s.217, no:1577; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.IX, s.402; Evs ibn-i Evs RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.499, no:2202; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.188, no:501; *Câmiu'l- Ehadîs*, c.IX, s.289, no:8441.

إِنَّ مِ نْ أَفْضَلِ أَيَّامِكُمْ يَوْمَ الْجُمُعَةِ، فَأَكْثِرُوا عَلَيَّ
 مِنَ الصَّلَاةِ فِيهِ، فَإِنَّ صَلَاتَكُمْ مَعْرُوضَةٌ عَلَيَّ.
 فَقَالَ وَآيَا رَسُولِ اللَّهِ، وَكَيْفَ تَعْرِضُ صَلَاتَنَا
 عَلَيْكَ وَقَدْ أَرِمْتَ؟ قَالَ: إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَ عَلَيَّ
 الْأَرْضَ أَجْسَادَ الْأَنْبِيَاءِ

(د. عن أوس بن أوس)

(Inne min efdali eyyâmiküm yevme'l-cümüah, feeksirû aleyye mine's-salâti fîhi, feinne salâteküm ma'rûdatün aleyye. Fekâlû: Yâ rasûla'llâh! Ve keyfe tu'radu salâtünâ aleyke fekad erimte? Kâle: Inna'llâhe harrame ale'l-ardı ecsâdü'l-enbiyâ'.)

(Inne min efdali eyyâmiküm yevme'l-cümüah)
 “Sizin en faziletli günlerinizden birisi de cuma günüdür. (*Feeksirû aleyye mine's-salâti fîhi*) O gün bana bana salât ü selâmı çok edin! (*Feinne salâteküm ma'rûdatün aleyye*) Çünkü sizin salât ü selâmlarınız bana arz olunur, sunulur, bildirilir.”

(Fekâlû) Dediler ki: (*Yâ rasûla'llâh! Ve keyfe tu'radu salâtünâ aleyke fekad erimte?*) “Yâ Rasûlallah, sen toprak olmuşken, yerin altında çürümüşken, nasıl olur da sana bizim salât ü selâmlarımız arz olunabilir?”

(Kâle) Efendimiz buyurduki: (*Inna'llàhe harrame ale'l-ardı ecsâdü'l-enbiyâ'*) "Allah-u Teâlâ Hazretleri yeryüzüne, toprağa, peygamberlerin vücutlarını yemeyi haram kılmıştır."

Salât ü selâmların Peygamber SAS Efendimiz'e arz edilmesi, onun da salât ü selâmı alıp mukabele etmesi ne büyük bir şeref!

Peygamber SAS Efendimiz hayat-ı mâneviyye ile diridir. Bizim Peygamberimizle beraber diğer peygamberlerin hepsi diridir. Eğer diriliğine inanmazsan, olmaz. Allah yolunda şehid olanlar bile diridir. Ayet-i kerimede;

وَلَقَوْلٍ وَالْمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ
بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَ تَشْعُرُونَ

(البقرة: ١٥٤)

(*Ve lâ tekülû li-men yuktelü fî sebîli'llâhi emvâtün, bel ahyâün velâkin lâ teş'urûne.*)

"Allah yolunda öldürülenler için ölümler demeyin! Onlar diridirler, fakat siz bilemezsiniz." (Bakara, 2/154) buyrulmuştur.

Allah yolunda şehid olanlar diri olunca, peygamberler de onun için diridirler. Ama onların hayatı, hayat-ı mânevîye yani meleklerin hayatı gibi. Artık melekiyyet sıfatına bürünmüşlerdir, cesetten sıyrılmış sırf ruhânî bir hayatla haydırlar buldukları yerlerde. Nurları güneşin nurundan daha büyük bir süratle kâinatı istila etmiş. Bugün Medine-i Münevvere'de

olamıyorsak da Medine-i Münevverede'ki nur ne ise buradaki nur da o nurdur.

Yalnız buradan Rasûlüllah'a sen tevessül eyle, iltica eyle. Senin iltican ve tevessülün Rasûl-ü Ekrem SAS derhal gider. Fakat yalnız buna kabiliyet ve istidat göstermek lazım. Allah cümlemizi afv ü mağfiret eylesin... Bu kabiliyet ve istidatları da bizlere nasip etsin...

Parası olmayan bir insan salât u selâm getirince... Bazı zenginler yüz bin lira zekât veriyor. On bin lira, yüz bin lira belki daha fazla zekât veren insanlar var. Onların aldığı sevap kadar sevap alıyor ve kendisinde temizlik oluyor.

b.Kocasının İzni Olmadan Evinden Çıkan Kadın

Hatîb-i Bağdâdî ve İbnü'n-Neccâr, Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:³

أَيُّ مَا امْرَأَةٌ خَرَجَتْ مِنْ بَيْتِهَا بِغَيْرِ إِذْنِ زَوْجِهَا،
كَانَتْ فِي سَخَطِ اللَّهِ تَعَالَى، حَتَّى تَرْجِعَ إِلَى بَيْتِ
هَا، أَوْ يَرْضَى عَنْهَا زَوْجُهَا

(خط. وابن النجار عن أنس)

³ Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.VI, s.200, no:3258; İbn-i Hacer,

Lisânü'l-Mîzân, c.I, s.119, no:370; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.382, no:45006; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.X, s.394, no:9887.

RE. 180/3 (Eyyüme'mreetin haracet min beytihâ bi-gayri izni zevcihâ, kânet fî sehati'llâhi teâlâ, hattâ terciâ ilâ beytihâ, ev yerdâ anhâ zevcühâ.)

(Eyyüme'mreetin haracet min beytihâ bi-gayri izni zevcihâ) “Hangi kadın ki kocasının izni olmadan evinden çıkarsa, (kânet fî sehati'llâhi teâlâ, hattâ terciâ ilâ beytihâ, ev yerdâ anhâ zevcühâ) evine dönünceye veya kocasının rızasını alıncaya kadar Allah'ın gazabında olur.”

c.İki Müslümanın Musafaha Etmesi

İbnü'n-Neccâr, Abdullah ibn-i Ömer RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴

أَيُّ مَا مَسَّ سُلَيْمَى صَافِحَ أَخَاهُ، لَيْسَ فِي صَدْرِي وَاحِدٌ
مِنْهُ مَا، عَلَى أَخِيهِ حِنَةٌ، لَمْ تَفَرِّقْ أَيْدِيَهُ مَا
حَتَّى يَغْفِرَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لَهُ مَا، مَا مَضَى مِنْ ذُنُوبِ
وَبِهِمَا؛ وَمَنْ نَظَرَ إِلَى أَخِيهِ نَظَرَ مَوَدَّةً، لَيْسَ فِي
قَلْبِهِ أَوْ فِي صَدْرِهِ حِنَةٌ، لَمْ يَرْجِعْ إِلَيَّ مِنْ طَرْفٍ هَ،
حَتَّى يَغْفِرَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لَهُ مَا، مَا مَضَى مِنْ ذُنُوبِ

وَبِهِمَا

(ابن النجار عن ابن عمر)

⁴ *Kenzü'l-Ummâl*, c.IX, s.133, no:25363; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.X, s.436, no:9983.

RE. 180/4 (*Eyyümâ müslimin yusâfihu ehâhu, leyse fî sadri vâhidin minhümâ, alâ ahîhi hinetün, lem tüferrik eydiyehümâ hattâ yağfira'llâhu azze ve celle lehümâ, mâ madâ min zünûbihimâ; ve men nazara ilâ ahîhi nazara meveddetin, leyse fî kalbihî ev fî sadrihî hinetün, lem yerci' ileyhi tarafuhû, hattâ yağfiru'llâhu azze ve celle lehümâ, mâ madâ min zünûbihimâ.*)

(*Eyyümâ müslimin yusâfihu ehâhu*) “Hangi müslüman ki bir din kardeşiyle musafaha ediyor.” Alim değil de ikisi de akran. Rast geldiler, musafaha ettiler birbirleriyle. (*Leyse fî sadri vâhidin minhümâ, alâ ahîhi hinetün*) İkisi de birbirinden memnun, hoşnut. İçlerinde birbirlerine karşı saklı bir kin yok.

Sevgi var içlerinde. Bu sevgiyle beraber ikisi musafaha ettiler. (*Lem tüferrik eydiyehümâ hattâ yağfira'llâhu azze ve celle*

lehümâ, mâ madâ min zünûbihimâ) “Bunlar birbirinden ayrılmaz ta ki Allah-u Teâlâ bu ikisinin geçmiş günahlarını mağfiret etmedikçe...”

Geçmiş günahları ne kadarsa, bu musafaha dolayısıyla affolunacağını iki cihan serveri sevgili Peygamberimiz bize tebşir ediyor. Bunun sebebi, müslümanlar birbirlerine iyi sarılsınlar diye.

Şu imanın kıymetine bak! İman ne kadar büyük bir devlettir. Hepimiz olgun insan olamayabiliriz ama bu olgunların yüzü suyu hürmetine Allah-u Teâlâ bizi de inşaallah olgunlaştırır. Herhangi

bir kimse ki musafaha ediyor kardeşiyle. Bizde el öpme var ya, bu el öpme makbul değildir, asıl makbulü musafahadır. Rasûlü Ekrem SAS zamanında ashab-ı kiram hep musafaha yaparlardı.

Büyüklerin eli öpülür, hocaların eli öpülür, hükümdarların eli öpülür, ananın babanın eli öpülür. Yaşlı, âlim, muhterem zâtların elleri öpülür. Böyle birçok elleri öpülen kimseleri saymışlardır. Hatta Peygamber SAS'ın ayağını da öpmüşlerdir.

Müslümanlık teklik dini değildir. Dağ başında yetişen hayvanlar tek yaşar. Dağ başında yalnız kalır. Müslümanlar cemaattir, cemaatle yaşamak mecburiyetindedirler. Birbirleriyle kardeş olacaklar, destek olacaklar, bina gibi olacaklar. Nasıl böyle büyük taşlar binanın içinde, esas teşkil ediyor temelleri. Fakat içerisinde ufacık ufacıkları da var taşların arasına konanlar. Ama bunlar olmasa, o büyükler de işe yaramaz.

Bunlar hep birbirlerini kaynaştırır toplanır, birbirinden şimdi ayrılırsalar burası derhal yıkılır. Bu taşlar birbirlerine sarılmasını biliyor da bugün müslümanlar birbirine sarılmasını bilmiyor. Ne acı bir şey. Taşlar birbirine sarılmasını biliyor, 500 senelik bu cami... 500 seneden beri İskenderpaşa'nın bu binası duruyor burada. Neden? Sarılmışlar birbirlerine kilitlemişler.

Müslüman bunlardan daha çok demirlerin birbirine kaydığı gibi kaynayacak. Heyhat, demirlerin birbirine kaydığı gibi kaynaması lazım gelirken müslümanlar birbirinin ayağının

altına bugün karpuz kabuğu koymaktan lezzet alıyor. Bunun kusurları görüyorsun. Bu kusurlar sendendir. Aynada insan ne görür yahu. Aynada insan kendini görür. Bunda bir kara görüyorsan, kusur görüyorsan senindir yahu. O, onun değil senindir.

Sen onda onu görüyorsun bu yalancıdır, kezzaptır, buna inanmayın diyorsun. Kezzab sensin, yalancı sensin. Çünkü aynada o gözüküyor.

Müslümanın bunu yapmaması lazım. Halbuki bugün gördüğümüz bir hakikat bunlar. Halbuki bu sarılmadan dolayı Allah bizi affediyor. Affetmesine sebep, müslümanlar sarılsınlar birbirlerine diye. Görsünler de sarılsınlar birbirlerine diye.

(Ve men nazara ilâ ahîhi nazara meveddetin)
“Müslüman müslüman kardeşine sevgiyle bakıyor. İnsanda bazen rikkat-i kalp hâsıl olur bu bakıştan dolayı. *(Leyse fî kalbihî ev fî sadrihî hinetün)* İçlerinde birbirlerine karşı saklı bir kin yok, adavet yok. *(Lem yerci' ileyhi tarafuhû, hattâ yağfiru'llâhu azze ve celle lehümâ, mâ madâ min zünûbihimâ)* Bu sevgiyle bakışlarından dolayı, bu bakışlarını birbirlerinden ayırmadan Allah-u Teâlâ onları affediyor.”

Mağfiret yalnız Kâbe'de değil yahu. Allahu Teâlâ'nın binbir tane nimeti vardır üzerimizde. Kâbe'ye gidiyoruz affediliyoruz şüphesiz ama işte burada da bunların var. Abdest alıyoruz, döküyor günahlarımızı. Namaz kılıyoruz, döküyor günahlarımızı. Sadaka veriyoruz,

döküyor günahlarımızı. Birbirimize şöyle bir sevgi bakışıyla bakıyoruz, sevgi tutuşuyla tutuşuyoruz; affediyor Allah-u Teâlâ. Ne büyük nimet. Ne büyük Allah'ımız var yani.

Birisi demiş ki:

“—Ne gamım var, Allah'ım var.”

Allah'ı olan adamın gamı kederi mi olur. Çünkü bizim Allah'ımız ne sultanlara benzer. Hiçbir şeye benzemez. Kâinatın sahibidir. Bütün varlıkların sahibidir. Şu kâinata baksana. Ucunu bulabiliyorsan aşk olsun sana... Allah'ın evveli yok, âhiri yok, istediğin kadar düşün, şu kâinatın ucunu bul da ben sana söyleyeyim Allah'ın ucunu. Kâinatın, yarattığının ucu da yok sınırı da yok. Git de git... Kaç bin ışık senesi gideceksin de yıldızların birinden diğerine geçebileceksin. Bu ne demek? Hayal yani. Allah-u Teâlâ'nın kudretinin nümunesinden bir tanesi bu.

Allahu Celle ve A'lâ'nın kudreti içimizde ve dışımızda... Onun için Allah dediğin vakitte, Allah başka yerde değil. Bir yerde bağıyorlarmış:

“—Allah... Allah... Allah...” diye.

“—Ne bağıyorsunuz, bağarmaya ne lüzum var!” demişler.

Allah sizin dediğinizi duymuyor mu? İçinizden geçeni de duyuyor Allah. Hatta içinizden geçeni değil de içinizin içi de var, onu da biliyor:

فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفَى

(طه:٧)

(*Feinnehû ya'lemu's-sirra ve ahfâ*) [Muhakkak ki o gizliyi de, gizlinin daha gizlisini de bilir. İçinden geçenleri bilir.] (Tâhâ, 20/7) Hem sırrını bilir hem ahfasını bilir. İçindekileri bilen Allah Celle ve A'lâ, içinden sen ona “Yâ Rabbi!” dediğin vakitte,

“Lebbeyk, buyur kulum!” diyor. “Ne istiyorsun?” diyor.

Allah bizi kulluğuna kabul ettiyse, ne mutlu bizlere...

d.Yöneticilerin Sorumluluğu

Hatîb-i Bağdâdî, Abdurrahman ibn-i Semüre RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵

أَيُّ مَا رَاعِ اسْتَرْعَى رَعِيَّةً، فَلَمْ يُحِ طُهَا بِالْأَمَانَةِ
وَالنَّصِيحَةِ، ضَاقَتْ عَلَيَّ رَحْمَةُ اللَّهِ الَّتِي وَسِعَتْ
كُلَّ شَيْءٍ

(خط. عن عبد الرحمن بن سمرة)

⁵ Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.X, s.126, no:5262; Abdurrahman ibn-i Semüre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.21, no:14662; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.X, s.404, no:9905.

RE. 180/5 (*Eyyümâ râini'stûr'iyе raiyyeten, felem yehuthâ bi'l- emâneti ve'n-nasîhati, dâkat aleyhi rahmetu'llâhi'lletî vesiat külle şey'in.*)

(*Eyyümâ râini'stûr'iyе raiyyeten*) “Hangi idareci ki, kendisine bir cemaatin idaresi teslim edildi de, (*felem yehuthâ bi'l-emâneti ve'n-nasîhati*) o da onlara karşı hayırhah davranmadı ise; (*dâkat aleyhi rahmetu'llâhi'lletî vesiat külle şey'in*) Allah'ın her şeyi kaplayan rahmetinden mahrum kalır.”

Râ', çoban demek. Türkçe tabiriyle güdücü demek. Evdeki babadan, mahalledeki muhtardan, ta en büyük adama kadar gider. Evde baba, hanımı, çocukları, kardeşleri kimler varsa onların hafızıdır. Mahallenin muhtarı, mahallesindeki insanların, kaymakam bulunduğu ilçenin, vali bulunduğu vilayetin sorumlusudur. En nihayet bakanlıklar, reis-i cumhurlar.memleketin sorumlusudurlar.

Busorumlularsorumlu olduklarışeyleri, kimseleri muhafaza etmez, bunların hukuklarına riayet etmez, bunlara hayır murad ederek nasihatlar etmezler, kendi hâline bırakıverirlerse; Allah'ın her şeyi kaplayan, çok geniş rahmeti onlara, o aileye daralır.

Niçin? Vazifesini yapmıyor insan. Emanetine hıyanet ediyor.

Evladını güzel yetiştirmiyor. Nasihat etmiyor.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶

الدِّينُ النَّصِيحَةُ

م. د. ن. حم. عن تميم الدارئي؛ ت. ن. حم. طس. عن أبي هريرة؛ حم. طب. ع. عن ابن عباس؛ ك. عن ثوبان

(*Ed-dînü en-nasîhatü*) “Din ancak nasihatle kâimdir.”

⁶ Müslim, *Sahîh*, c.I, s.74, no:55; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.704, no:4944; Neseî, *Sünen*, c.VII, s.156, no:4197; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.102, no:16982; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.X, s.435, no:4574; İmam Şâfiî, *Müsned*, c.I, s.233, no:1152; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.52, no:1260; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XIII, s.79, no:7164; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.323, no:5265; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VIII, s.163, no:16433; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.432, no:7820; Hamîdî, *Müsned*, c.II, s.369, no:837; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.392, no:2681; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.44, no:17; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XIV, s.207, no:7495; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XI, s.53, no:2706; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.226, no:3095; Temîm ed-Dârî RA'dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.324, no:1926; Neseî, *Sünen*, c.VII, s.157, no:4199; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.297, no:7941; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.122, no:3769; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.433, no:7822; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.242; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.II, s.107, no:1271; İbn-i Hibbân, *Tabakâtü'l-Muhaddisîn*, c.III, s.383; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.I, s.346; Dâra Kutnî, *İlel*, c.X, s.115, no:1905; Ebû Hüreyre RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.351, no:3281; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XI, s.108, no:11198; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.IV, s.259, no:2372; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.I, s.74, no:92; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Dârimî, *Sünen*, c.II, s.402, no:2754; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.45, no:19; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.II, s.67, no:1161; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.412, no:531; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.IV, s.133, no:2923; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.IX, s.307; Sevbân RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.I, s.263, no:290, 293; *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.740, no:7197, 7201, 8774, 8776; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.263, no:699 ve c.II, s.305, no:1324;

Câmiu'l-Ehâdis, c.XXXIX, s.230, no.42406; ;RE. 97/11.

Rasûl-i Ekrem diyor, hem de üç defa... “Din ancak nasihatle kâimdir.” Biz şimdi bunları duymasaydık, dağ başında yetişseydik kendi başımıza nasıl bilirdik Allah’ı? Nasıl bilirdik Rasûlüllah’ı? El-hamdü lillâh ki Allah bizi bir şehir memleketinde, hoca efendilerin dizleri dibinde büyütmüş, onlardan öğrenmişiz. Şimdi de söyleyebiliyoruz.

İşte o insan için ne büyük bir devlet, meziyettir ki, bildikleriyle amel ediyor. Bilmek başka, yapmak başka. Duyduğunu, bildiğini yapmazsa, Allah-u Teâlâ o zaman hıfzını onun üzerinden alıyor;

“—Ben karışmam artık, başının çaresine bak!” diyor.

Allah kusurlarımızı affetsin...

Tevfîkat-ı samedâniyyesine mazhar eylesin...

Peygamber SAS’i tanımak istersen, onu bilmek istersen, ona çok candan salât ü selâm getir. Hem her zaman onu gözünün önünde bulundur. Rasûl-i Ekrem çok uzun boylu değildi. Kısa boylu da değil, orta boylu. Güzel, geniş omuzlu, müdevver, güzel bir kafa. Sakalı siyah, beyaz değil. 21 veya 23 tane kadar sakalında beyaz varmış. Ahirete intikal ettikleri devirde. Siyahı çok, beyaz bu kadar. Yani yeni başlamış ağarmaya demek.

Gözleri sürmeliydi mübarek Rasûl-i Ekrem Efendimiz’in. Kirpikleri de şöyle kıvırcık kirpiklerden.

Rasûl-i Ekrem Hazretlerinin saçları bazen kulaklarının altına kadar uzar, bazen daha fazla uzar. Senede bir tıraş olurlarmış, umreden umreye... Öyle her zaman tıraş olmazlarmış.

Çünkü sıcak memlekette çıplak başla o sıcağa tahammül zordur. Saç olursa, biraz da onu yağlıyorlar; o yağla beraber o saç, güneşe karşı başın tahammülünü arttırıyor.

Onun için, bu bedevilerde el'an bile mevcuttur. Tıraş olmazlar, bol saçlı gezerler ki, bu güneşe karşı adeta bir şemsiye gibi ona mukavemet ettirir.

Li'llâhil-fâtihah!

Mehmet Zahid Kotku

İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

